

**ДЖЕЙСОН БРЕННАН
ПРОТИ ДЕМОКРАТІЇ**

JASON BRENNAN
AGAINST DEMOCRACY

PRINCETON UNIVERSITY PRESS
2016

**ДЖЕЙСОН БРЕННАН
ПРОТИ ДЕМОКРАТІЇ**

КИЇВ
ДУХ І ЛІТЕРА
2020

Бреннан, Джейсон. Проти демократії / Пер. з англ. М. Є. Бистрицького. — Б877 К.: Дух і Літера, 2020. — 464 с. — Бібліогр.: 431–451 с. ISBN 978-966-378-728-2

Більшість виборців у сучасних демократичних країнах некомпетентні, незнаючі, нерациональні, упереджені, дезінформовані та морально нерозсудливі. Чи всі мають брати участь у політиці? Ставлячи це питання, Джейсон Бреннан усебічно аналізує філософські й теоретичні обґрунтування демократії, піддаючи сумніву основні інструментальні та процесуальні аргументи на її захист. Враховуючи те, що ми нині знаємо про систематичні недоліки реальних демократій, автор закликає бути відкритими до експериментів з іншими альтернативами. Зокрема, з найбільш суперечливою з них — з епістократією, такою політичною системою, при котрій правом голосу наділені тільки компетентні та знаючі виборці.

У книгу, крім основної роботи Дж. Бреннана «Проти демократії», увійшли його статті: «Чи досягає мети демографічне заперечення епістократії?», «Етична оцінка фактичної поведінки виборців» та «Забруднення голосувань: коли громадяни не повинні голосувати».

Джейсон Бреннан (нар. 1979) — американський філософ і політолог, професор стратегії, економіки, етики та державної політики в школі бізнесу Макдону при Джорджтаунському університеті. Останні монографії: «Етика голосування» (2011), «Чому б не капіталізм?» (2014), «Ринки без кордонів» (2015, у співавт.).

Переклав з англійської *Максим Бистрицький*

Перекладено за виданнями:

Brennan, Jason. *Against Democracy*. Princeton, NJ: Princeton University Press, 2017. ISBN: 978-0-691-17849-3. © 2016 by Princeton University Press.

All rights reserved. No part of this book may be reproduced or transmitted in any form or by any means, electronic or mechanical, including photocopying, recording or by any information storage and retrieval system, without permission in writing from the Publisher.

Додаток 1. Translated by permission from Springer Nature: Springer Nature *Res Publica*. “Does the Demographic Objection to Epistocracy Succeed?”, Brennan, Jason © 2018, Jan 1, 24 (1): 53–71; doi: 10.1007/s11158-017-9385-y.

Додаток 2. Material from: Brennan, Jason, “An Ethical Assessment of Actual Voter Behavior.” In *The Palgrave Handbook of Philosophy and Public Policy*, edited by David Boonin. © Published 2018 Palgrave Macmillan, 201–214; doi: 10.1007/978-3-319-93907-0_16. Reproduced with permission of SNCSC.

Додаток 3. “Polluting The Polls: When Citizens Should Not Vote,” Brennan, Jason, *Australasian Journal of Philosophy*, Dec 1, 2009, 87:4, 535–549, © Taylor & Francis; doi: 10.1080/00048400802587309. Reprinted by permission of the publisher (Taylor & Francis Ltd, <http://tandfonline.com>).

Видавці: *Костянтин Сігов та Леонід Фінберг*

ЗМІСТ

<i>Передмова та подяки</i>	7
<i>Передмова до другого видання 2017 року</i>	10
<i>Проти демократії</i>	19
1. Хоббіти та хулігани	21
2. Незнаючі, нераціональні та дезінформовані націоналісти	49
3. Політична участь розтліває	87
4. Політика не наділяє владою особисто вас чи мене	113
5. Політика це не поезія	159
6. Право на компетентну владу	193
7. Чи компетентна демократія?	231
8. Правління знаючих	271
9. Громадські вороги	305
<i>Додатки</i>	323
1. Чи досягає мети демографічне заперечення епістократії?	325
2. Етична оцінка фактичної поведінки виборців	355
3. Забруднення голосувань: коли громадяни не повинні голосувати	371
<i>Примітки</i>	395
<i>Список літератури</i>	431
<i>Показчик</i>	453

ПЕРЕДМОВА ТА ПОДЯКИ

Років десять тому філософська демократична теорія вкрай спантеличувала мене. Мені здавалося, що філософи та політичні теоретики були надто засліплені символічними аргументами на користь демократії. Вони придумували надзвичайно ідеалізовані пояснення демократичних процесів, що мало нагадували реально існуючу демократію. Такого стибу ідеї виглядали цілком безпідставними. Політика — це не поезія, думав я, і за тих ідеальних умов ми би хотіли бути анархістами, а не демократами.

Пізніше я зрозумів, що моя незадоволеність філософською демократичною теорією є підставою для досліджень у цій галузі, а не для її уникання. Принаймні демократична теорія потребує когось, хто виступив би «адвокатом диявола». І хоча я щасливий взяти на себе цю роль, нині — справді диявольська іронія — сумніваюся, що це я захищаю темний бік, а філософи та політичні теоретики виступають на боці янголів.

Багато хто з моїх колеґ плекає доволі романтичний погляд на політику. Вони вважають, що політика нас об'єднує, виховує і цивілізує, робить нас громадськими товаришами. Я ж бачу, що політика чинить протилежне: вона роз'єднує, отупляє і розтліває нас, робить нас громадськими ворогами.

«Проти демократії» — це в певному сенсі третя частина моєї трилогії, що включає «Етику голосування» (2011) та «Обов'язкове голосування: за і проти» (2014). Хоча «Проти демократії» піднімає теми інших двох, у ній я обстоюю свої найамбітніші положення. Моя половина книги «Обов'язкове голосування» доводить невиправданість практики обов'язкового голосування. В монографії «Етика голосування» я обстоюю думку, що найкращі способи проявити громадські чесноти лежать поза політикою, і що більшість громадян мають моральний обов'язок утримуватися від голосування, навіть якщо вони володіють правом голосу. В цій роботі я йду ще далі. Тому якщо обґрунтування тут виявиться недостатнім, це не означає, що так само недостатніми були

аргументи в інших книгах. Тут я доводитиму, якщо факти виведуть на вірний шлях, що деякі люди не повинні мати права голосу або повинні мати слабші виборчі права, ніж інші.

Я вдячний моєму редакторові з видавництва «Прінстон Юніверсіті Пресс» Робу Темпіо за пропозицію взяти тему, що стала однією з головних у цій книзі: політика нам шкодить, і більшість з нас мали б мінімізувати свою залученість у неї заради збереження власної вдачі. (Роб може погодитися з цим твердженням, а може й ні.) Вдячний Джеффри Бреннану за пропозицію зайнятися другою важливою темою: у світлі поширеної некомпетентності виборців епістократія краща за демократію. Кілька років тому, після прочитання «Етики голосування» Джефф запитав мене: «Якщо виборці такі погані, чому ми повинні миритися з демократією взагалі?» Моя спроба відповісти на запитання вилася в публікацію низки статей і, зрештою, привела до цієї роботи. (Знову ж таки, Джефф, мабуть, не погодиться з висновками, але він вважав, що я повинен дослідити цей аргумент.)

Більшість викладеного матеріалу в цій книзі подається вперше, але значною мірою було використано, а в деяких випадках включено великі фрагменти моїх раніше опублікованих робіт, у тому числі наступні статті та розділи збірок: «Право на компетентний електорат» [31]; «Політична свобода: кому це потрібно?» [33]; «Епістократія і громадський розсудок» [34]; «Наскільки розумною є демократія? Ви не можете відповісти на це питання апіорі» [35].

Тут важливо відзначити єдине свідоме замовчування з мого боку: один з популярних аргументів на користь демократії і проти епістократії полягає в тому, що епістократія нібито несумісна з лібералізмом громадського розсудку (*public reason liberalism*). Я вирішив відмовитися від обговорення цього питання тут з двох причин. По-перше, я глибоко скептично ставлюся до проекту громадського розсудку, не хотілося б присвячувати половину книги його обговоренню. По-друге, як я вже доводив [34], епістократія і лібералізм громадського розсудку насправді сумісні. Оскільки ліберали громадського розсудку ще не відповіли на ті доводи, я не мав нічого нового додати.

Висловлюю вдячність учасникам обговорень в Університеті Ла Сьєрра, Університеті Буффало, Каліфорнійському університеті штату в Сакраменто, Товаристві громадського вибору, Уеллслі-коледжі, Університеті Дьюка, Американській асоціації політичних наук, Університеті Чарльза Стерта, Центрі прикладної філософії та громадської етики, Австралійському національному університеті, Університеті Джорджії, Університеті Джеймса Медісона, Уортонській школі бізнесу, Хемпден-Сідней-коледжі, Університеті Річмонда, Асоціації освіти приватного підприємництва, Лінфілд-коледжі, Університеті Боулінг-Грін, Університеті Північної Кароліни в Чапел-Хілл, а також Університеті Крістофера Ньюпорта за їхні цінні зауваження по багатьох аргументах, поданих у цій книзі.

За безліч цінних дискусій з цієї теми на протязі багатьох років я особливо дякую Джеффри Бреннану, Девіду Естлунду, Брайану Каплану, Лорену Ломаскі та Іллі Соміну. Крім того, я дуже вдячний Джону Беверлі, Шону Макнамара, Джейку Монахану, Полу Пенікке, Джону Х'юстону і Йонатану Шрайберу з групи «Лоулесс Буффало» в Університеті Буффало за проведення семінару з обговорення попереднього рукопису. Я також вдячний Скотту Альтхаусу, Річарду Арнесону, Неєрі Бадхвар, Крістіану Баррі, Пітеру Беттке, Тревору Бурусу, Елізабет Буш, Кевіну Вальє, Полу Гаудеру, Джеральду Гаусу, Роберту Грессісу, Роберту Гудіну, Владіміросу Дагкас-Цукаласу, Райану Девісу, Річарду Деггеру, Метту Зволінські, Енн Кадд, Сему Кларку, Даніелю Коену, Ендрю Ай. Коену, Ендрю Дж. Коену, Россу Корбетту, Деннісу Куїнну, Сету Лазару, Даніелю Лайману, Елен Ландемор, Ендрю Лістеру, Лорену Ломаскі, Тому Маллігану, Стівену Малоні, Аарону Мальте, Майклу Мангеру, Сімону Кабулеа Мею, П'єру Мораро, Аарону Пауеллу, Гвідо Пінчоне, Генрі Річардсону, Крістіану Ростболлу, Джеффри Сайре-Маккорду, Бену Сондерсу, Кайлу Суону, Фернандо Тесону, Джону Томасі, Стівену Уоллу, Майклу Ферстіну, Басу ван дер Фоссену, Крістоферу Фрейману, Джеффри Фрідману, Лізі Хілл, Джону Холстеду, Девіду Шмідцу та Пітеру Яворскі.

Нарешті, дякую двом анонімним рецензентам, котрі допомогли покращити остаточний варіант роботи.

ПЕРЕДМОВА ДО ДРУГОГО ВИДАННЯ 2017 РОКУ

2016 рік був поганим для демократії. Натомість це був хороший рік для її критиків. Судіть самі:

- Я написав близько дев'ятнадцяти полемічних статей на замовлення редакцій, в яких звертав увагу на недоліки демократії. Такого інтересу не було ще три-чотири роки тому, коли я про це писав.
- Також, коли на суспільному радіо я обговорював свою тезу про те, що деякі виборці не повинні голосувати, слухачі телефонували, щоб підтримати: «Я знаю! Що ж нам робити?» Коли я рік тому приходив на ту ж програму з тією ж темою обговорення, слухачі вимагали пояснення: «Як ти смієш?»
- З жовтня по грудень мені надходило кілька запитів з боку мас-медіа на день.
- Книга «Проти демократії» набула широкого медійного розголосу в США, Канаді, Великій Британії, Німеччині, Ірландії, Франції, Швеції, Норвегії, Швейцарії, Нідерландах та інших країнах. Вона вже була перекладена на шість мов.

Це не просто мої хвастощі (добре, можливо, є трохи). Скоріше, це про щось свідчить. Я пишу книги та статті, що ставлять під сумнів наші найсвятіші ідеї щодо політичної участі, починаючи з 2009 року. Але саме 2016 року читачі були надзвичайно схильні до них прислухатися. Вони можуть не погоджуватися, але тепер набагато більш готові їх розглядати.

На референдумі про вихід Британії з Європейського Союзу пункт «Вийти» переміг з незначною перевагою. За місяць до голосування про «Брекзїт» передвиборче опитування компанії «Іпсос MORI» виявило, що британська громадськість була систематично дезінформована про факти, що мають відношення до рішення. Наведу приклад. Виборці, котрі підтримували вихід, вважали, що іммігранти з країн ЄС складають 20% населення Великої Британії.

Виборці, котрі не підтримували, оцінили їх кількість у 10%. Вони всі помилялися, хоча виборці, котрі підтримували вихід, помилялися *більше*: правдива цифра ближча до 5%. У середньому як виборці, котрі виступали за те, щоб залишитися, так і виборці, котрі виступали за вихід, переоцінювали в 40–100 разів розмір фінансової допомоги для дітей в інших країнах. Обидві категорії опитаних значно недооцінювали обсяг іноземних інвестицій з боку Європейського Союзу і значно переоцінювали обсяг інвестицій з Китаю¹. Це, звичайно, не доводить, що варіант «Залишитися» був би правильним рішенням. Але, безумовно, виглядає підозріло, що чим більше людина помилялася з відповідними фактами, тим було більше шансів, що вона голосувала за вихід з ЄС.

У Сполучених Штатах танцювали свій власний танок телепнів. Я скептичний щодо того, що Дональд Трамп обернеться цілковитою катастрофою, як передбачають мої знервовані колеги. Але не про те мова. Початкова підтримка Трампа під час праймеріз була з боку виборців з надзвичайно низьким рівнем поінформованості. Він виграв у номінації частково тому, що на республіканських праймеріз голоси краще поінформованих виборців розділилися. Після того, як він став кандидатом на посаду, взяв гору партійний трайбалізм, що його я описав у другому і третьому розділах цієї книги; багато хто з республіканців, котрі раніше заявляли, що ніколи не голосуватимуть за Трампа, затиснули носи й проголосували за нього.

В американських лівих був свій власний порочний приклад дезінформуючого економічного популізму. Берні Сандерс проштовхував приблизно такий же протекціоністський, антиіммігрантський порядок денний, як і Трамп. Економіст Бред Делонг прокоментував це так:

Політична правдивість стрімко випаровується на цій темі вже кілька десятиліть. Політики роблять заяви, що дуже слабо зв'язані з економічною реальністю, — заяви, що *здаються правдивими*, — і балотуються з ними, інколи з незнання, інколи з цинічного розрахунку.

...Трампа і Сандерс були апокаліптичні у своїх висловлюваннях на тему торгівлі, а потім Клінтон також відкинула правду².

Як я розглядаю в розділі 2, висунуті Трампом і Сандерсом економічні ідеї не просто суперечать сотням років економічних досліджень та горам емпіричних свідчень. Крім цього, економічні ідеї, що підтримують протекціонізм і сприяють ворожості до іммігрантів, негативно корелюють з політичною інформацією. У середньому виборці з високим рівнем поінформованості, незалежно від демографічних обставин або їхньої політичної приналежності, підтримують вільну торгівлю та збільшення імміграції.

Деякі мої рецензенти з популярних видань відзначили, що «Проти демократії» не містить жодних посилань на Трампа чи «Брекзит». Коли я здав остаточний рукопис, Трамп уже здобував лідерство, але він ще не був номінований кандидатом, а референдум про вихід Британії з ЄС ще не відбувся. Я не передбачав жодної з цих подій.

«Проти демократії» — це не відповідь на перемогу Трампа або «Брекзит», хоча обидві події ілюструють мої занепокоєння. Моя критика демократії ґрунтується на довготривалих, систематичних емпіричних тенденціях. Близько 65 років тому в США почали вимірювати рівень обізнаності виборців. Тоді результати були пригнічуючими, пригнічують вони і тепер. На протязі всього часу вимірювань середній, модальний і медіанний виборець були дезінформованими або незнаючими щодо основної політичної інформації; ще менше вони знали про передові досягнення суспільних наук.

Незнання та дезінформація змушують їх підтримувати політику та кандидатів, котрих вони не підтримали б, якби були більш поінформованими. Як наслідок, ми одержуємо менш оптимальні, а інколи й досить погані політичні результати. Оскільки, як я стверджую в четвертому і п'ятому розділах, демократія і рівне право голосу не мають притаманної цінності, ми повинні бути відкритими для експериментів з іншими формами урядування.

Справедливість вимагає додержуватися правила «одна особа — один голос» тільки у випадку, коли емпірично виявляється, що таким чином досягаються суттєво кращі результати, ніж при інших формах урядування.

Я критик демократії, але я також її шанувальник. У роботі «Демократія і свобода», що вийде незабаром в «Оксфордському довіднику про свободу», я стверджую, що, по суті, демократія позитивно корелює з низкою важливих результатів, і це, здається, не є просто кореляцією, а причинно-наслідковим зв'язком³. Демократичні країни краще захищають економічні та громадянські свободи, ніж недемократичні, а також демократичні країни, як правило, заможніші. В сучасному світі найкращі місця для життя зазвичай цілком демократичні. Але, враховуючи те, що ми знаємо про систематичні недоліки демократії, ми повинні бути відкритими для дослідження і, можливо, експериментування з іншими альтернативами.

У цій книзі я пропоную експериментувати з тим, що більшість людей вважатиме найбільш образливою альтернативою, — з епістократією. Епістократичні форми урядування зберігають більшість звичайних особливостей республіканського представницького урядування. Політична влада широко поширена, а не зосереджена в руках небагатьох. Гілки влади розділені. Є стримування та противаги. Але за законом епістократії не розподіляють основоположну політичну владу рівномірно. Скоріше, за законом більш компетентні й знаючі громадяни так чи так мають дещо більшу політичну владу, ніж менш компетентні чи незнаючі.

У першому розділі я наводжу три моделі поведінки виборців. Хоббіти — малопоінформовані громадяни з незначною зацікавленістю і низьким рівнем участі в політиці. Хоббіти, як правило, мають нестійку або лише слабку ідеологічну відданість. Натомість хулігани — це більш поінформовані громадяни, котрі мають сильну відданість політиці і своїй політичній ідентичності. Вони затиснуті когнітивними упередженнями, такими як упередження підтвердження (confirmation bias) або груповий фаворитизм (intergroup bias). Для них політика це переважно командний спорт.

(Я забув висловити подяку Дрю Стоунбрейкеру в першому виданні; це Дрю запропонував мені вжити означення «хуліган».) Вулканці є ідеальним типом — досконало раціональні, поінформовані, думаючі, без неналежних лояльностей до своїх переконань.

У розділі 2 я стверджую, що майже всіх громадян можна розділити на хоббітів та хуліганів. Пересічний неголосуючий у Сполучених Штатах це хоббіт, а пересічний виборець — хуліган. Але проблема в тому, що багато філософських теорій демократії припускають, що громадяни будуть поводити себе як вулканці. Філософи припускають або сподіваються, що залучення громадян до політики перетворить їх з хоббітів на вулканців. Але, як я стверджую в розділі 3, наші найкращі дані свідчать на користь того, що політичне залучення, як правило, перетворює хоббітів на хуліганів і робить хуліганів ще гіршими хуліганами. Демократія — це правління хоббітів та хуліганів.

Та чи буде епістократія правлінням вулканців? Я повинен тут чітко відповісти — ні! Вдаючись до метафори вулканців, я не мав на увазі, що вулканці повинні правити, або що епістократії будуть успішно наділяти вулканців владою над хуліганами й хоббітами. І взагалі, у світі існує, мабуть, надто мало вулканців.

Крім того, хоча порівняно легко розрізнити виборців з високим і низьким рівнем поінформованості, значно важче виявляти когнітивні упередження у великих масштабах. Це не означає, що неможливо. Ми справді могли б створити такий тест, котрий одночасно досліджував би, скільки знає людина, а також виявляв, чи вона упереджено інтерпретує дані. Наприклад, у другому розділі я розглядаю дослідження Дена Кахана про когнітивні упередження. Ми могли б використовувати його варіанти запитань, щоб відрізнити поінформованих вулканців од поінформованих хуліганів.

Утім, моя думка менш амбітна: насправді епістократія була б правлінням хуліганів, але це була б краща група хуліганів, ніж те, що ми маємо при демократії. Одна з моїх альтернативних епістократичних пропозицій — котру я називаю урядуванням за

допомогою імітації всезнаючого оракула — використовує і хуліганів, і хоббітів, щоб оцінити те, чого хотіли б вулканці.

Багато журналістів задавали мені запитання: оскільки існує мало шансів, що будь-яка країна впровадить епістократію в короткостроковій перспективі, який практичний результат цієї книги? Чи існує що-небудь, що ми можемо робити зараз? Наприклад, Брайан Каплан запропонував проводити національний іспит на визначення рівня знань виборців. Кожного року (або, можливо, перед виборами) уряд пропонує пройти добровільний тест, що охоплює основні політичні відомості та основні суспільно-наукові питання. Громадяни, котрі складуть іспит, одержать грошову винагороду, припустимо, тисячу доларів за 90–100% правильних відповідей, п'ять сотень доларів за правильних 80–89%, сто доларів за 70–79%, і жодної винагороди за все, що менше⁴. Уряд міг би зробити це замість фінансування громадянської освіти; зрештою, громадянська освіта не працює, тому вилучення її з навчального плану не матиме негативних наслідків. (Причина, чому вона не працює, пояснюється в другому розділі: раціональне незнання. Більшість громадян не мають стимулів пам'ятати інформацію про громадянські справи, яку вони вчать у школі.) Ця пропозиція не суперечить конституції США. Як додає Каплан, це «дешевий, необразливий спосіб зробити демократію кращою»⁵.

Інша ідея: ми повинні змінити свою громадянську культуру. Я доводжу з того часу, як в 2009 році було опубліковано статтю «Забруднення голосувань», що мантра «Голосуйте! Кожний голос значить!» — небезпечна. Більшість громадян, голосуючи, не роблять нам жодної послуги. Закликати кожного голосувати — це як закликати смітити.

Книга «Проти демократії» була опублікована наприкінці серпня 2016 року. Я знаю, що деякі симпозиуми ще попереду, але до лютого 2017 року, коли я пишу ці рядки, не з'явилося ще жодних серйозних рецензованих статей, де її критикували б. У філософських та політологічних дисциплінах завжди повільний зворотний зв'язок. Тому мені ще не відомо, якими будуть основні критичні зауваження до книги, хоча я впевнений, що вони надійдуть.

Проте з тих тридцяти публічних обговорень, що їх я вже мав з приводу цієї книги, виявилось, що найбільше турбує аудиторію те, що я називаю «демографічним запереченням епістократії». Зауважу, це не нове заперечення, що з'явилося після публікації, а скоріше, одне з відомих заперечень, уже обговорене в розділі 8, і з ним часто доводиться знайомити публіку. Демографічне заперечення говорить наступне:

Більшість епістократичних систем надають більш знаючим громадянам більшу політичну владу, ніж менш знаючим. Однак дослідження основних політичних знань зазвичай демонструють, що політичні знання не розподіляються однаково між членами всіх демографічних груп. Деякі демографічні групи, особливо *привілейовані*, як правило, мають більше політичних знань, ніж інші, *знедолені* групи. Зокрема, білі, як правило, знають більше, ніж чорношкірі, заможні більше, ніж зuboжілі, працюючі більше, ніж безробітні, а чоловіки більше, ніж жінки ⁶. Таким чином, епістократичний електорат, як правило, буде більш білим, заможнішим, краще працює влаштованим і включати більший відсоток чоловіків, ніж демократичний.

Це заперечення не повне. Існують два способи зробити його завершеним. Один із способів говорить, що сам факт, що епістократія може призвести до нерівного демографічного представництва, є нечесним і несправедливим, незалежно від того, чи призводить це, своєю чергою, до погіршення результатів. Другий, на мою думку, більш тривожний варіант, говорить, що оскільки епістократія могла б мати такі демографічні нерівності, епістократія забезпечуватиме, як правило, суттєво погані результати, зокрема такі результати, що сприяють привілейованим і завдають шкоди знедоленим.

Я підготував до друку статтю, в якій надав більш ґрунтовну й суттєву відповідь на демографічне заперечення, ніж та, що викладена в розділі 8. (Див. додаток 1 до цього видання. — *Прим. перекл.*) Кожний, кого зацікавить, може надіслати мені електронний

лист з проханням вислати копію. Тут я просто перекажу одну історію.

У провідному університеті студенти поставили мені питання про демографічне заперечення. Питання було наступним. Якщо члени деяких знедолених груп голосують, то чи не буде влада належним чином реагувати на їхні інтереси? Якщо вони не зможуть проголосувати, чи не буде уряд ігнорувати їхні інтереси?

Я відповів приблизно так. Уявимо, що я маю чарівну паличку. Якщо я нею змахну, це спонукатиме, скажімо, кожну чорношкіру людину голосувати. Але всі вони голосуватимуть за Дональда Трампа, а не за Хілларі Клінтон, і за республіканців, а не за демократів. Фактично, відтепер це призведе до того, що чорношкірі завжди голосуватимуть за еквівалент Дональда Трампа або за кандидатів, котрі підтримують політичні стратегії, що вам не подобаються, такі як скорочення програм соціальної допомоги, скорочення фінансування освіти і збільшення витрат на «війну з наркотиками». Чи бажаєте, щоб я змахнув цією чарівною паличкою?

Відповідь була: ні, звісно ні! Ба більше, всі, кому я ставив це питання, також відповідали: ні, звісно ні! Це показує, що люди, котрі запитували про демографічне заперечення, погоджуються зі мною — важливо те, як голосують, а не тільки те, що *голосують*. Коли члени групи голосують, якщо вони дезінформовані, то можуть не допомагати собі, а замість цього стріляють собі в свою колективну ногу. Насправді студенти, про яких іде мова (та інші), навіть погодилися, що Дональд Трамп не виявився особливо хорошим для провінційних білих американців, його основної демографічної групи.

Те, що ми можемо назвати «наївною теорією демократії», стверджує, що якщо ви (і такі люди, як ви) голосуєте, то уряд буде підтримувати ваші об'єктивні інтереси, незалежно від того, як саме ви голосуєте. Згідно з цією наївною теорією, ви можете проголосувати за те, щоб вистрілити собі в голову, але з тієї причини, що ви проголосували, уряд замість цього вам допоможе. Емпіричної підтримки для наївної теорії не існує. За останні шість місяців я дізнався, що мало хто справді в неї вірить.

Хоча ця книга зосереджується на епістократії як альтернативі демократії, це, звичайно, не єдина її альтернатива. Моя глибша думка полягає в тому, що оскільки демократія не є справедливою за своєю суттю, ми повинні шукати краще працюючі альтернативи. Філософи Бен Сондерс і Алекс Герреро захищали жеребкування та лотократію — системи, в яких владу розподіляють випадково, — на тій підставі, що певні видозміни таких систем, імовірно, будуть розумнішими й справедливішими, ніж демократія. Економіст Робін Хенсон і професор права та економіки Майкл Абрамович стверджували, що ми повинні використовувати спеціалізовані ринки ставок для визначення політики. Можна назвати їхню улюблену форму правління «футархією» або «предиктократією». Ринки ставок мають більшу прогностичну точність, ніж опитування експертів або обивателів, а також існують способи використання таких ринків для вибору політики. Теоретик права Ілля Сомін стверджує, що ми повинні мати більш децентралізований уряд і більше способів «голосувати ногами». Якби люди могли легко переходити з однієї політії до другої, це одночасно а) дало б їм сильний стимул бути поінформованими і вибирати, де розумно жити і б) дало б урядовим лідерам стимул до вироблення кращої політики. Я формально не пристаю тут на жодну з цих ідей, але мене приваблює кожна з них, особливо футархія.

Демократія — це інструмент, не більше. Якщо знайдемо кращий інструмент, ми повинні відчувати себе вільними його використати. Насправді, як я стверджую в розділі 6, ми маємо обов'язок його використати. Справедливість так справедливість. Погані рішення не повинні затверджуватися просто політичним приписом. Політичні рішення це висока відповідальність. Як сміє хтось приймати такі рішення некомпетентно?